

**Rus Dış Politikası Ekseninde
RT'nin Gazze Krizindeki Çift Dilli Çerçeveleme Ayrışması**
RT's Bilingual Framing Divergence in the Gaza Crisis on the Axis of
Russian Foreign Policy

Ahmet TURAN

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ABD,
Ast. Prof. Dr., İnönü University, Faculty of Economics and Administrative
Sciences, Department of Political Science and International Relations
ahmet.turan@inonu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-0227-6161

ROR ID: <https://ror.org/04asck240>

DOI: 10.56720/msbd.2026.s17.398

Makale Bilgisi | Article Information

Makale Türü / Article Type: Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Date Received: 4 Mayıs / May 2026

Kabul Tarihi / Date Accepted: 28 Eylül / September 2026

Yayın Tarihi / Date Published: 15 Ekim / October 2026

Yayın Sezonu / Pub Date Season: Ekim / October

Atıf / Citation: Turan, Ahmet. "Rus Dış Politikası Ekseninde RT'nin Gazze Krizindeki Çift Dilli Çerçeveleme Ayrışması". *Mevzu: Sosyal Bilimler Dergisi*, 17 (Ekim 2026): 263-299. <https://doi.org/10.56720/msbd.2026.s17.398>

İntihal: Bu makale, ithenticate yazılımınca taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir.
Plagiarism: This article has been scanned by ithenticate. No plagiarism detected.
web: <https://mevzusbd.com> | mailto: mevzusbd@gmail.com

Copyright © CC BY-NC 4.0

Öz

Bu çalışma, Rusya'nın devlet destekli uluslararası yayın kuruluşu RT'nin 9 Eylül-9 Ekim 2025 tarihleri arasında Gazze krizini Rusça ve İngilizce platformlarında nasıl farklı biçimlerde çerçevelediğini karşılaştırmalı çerçeve analizi yöntemiyle incelemektedir. Söz konusu dönem, İsrail'in Katar'daki Hamas heyetine yönelik saldırısıyla başlamakta ve Hamas liderliğinin ateşkes açıklamasıyla son bulmaktadır. Bu iki olay arasındaki otuz günlük yoğun diplomatik süreç, medya çerçeveleme stratejilerinin en açık biçimde gözlemlenebileceği bir kriz penceresi oluşturmaktadır. RT, incelenen dönemde Rusça platformunda Gazze krizine ilişkin 24 haber yayımlarken İngilizce platformunda 72 haber yayımlamıştır. Bu ayrım, yalnızca bir erişim farklılığına değil, iç kamuoyuna yönelik seçici sessizlik ile uluslararası izleyiciye yönelik stratejik söylem üretimi olarak tanımlanabilecek çift işlevli bir medya stratejisine işaret etmektedir. Nitel çerçeve analizinin bulguları da bu yorumu desteklemekte olup, Rusça yayınlar Gazze krizini sınırlı ve örtük bir çerçeveyle sunmaktadır. Buna karşın İngilizce yayınlar aktör tanımlaması, sorumluluk atfı ve Rusya'nın konumlandırılması kategorilerinde belirgin biçimde farklılaşan, normatif meşruiyet çerçevelerinden beslenen ve çok kutuplu dünya söylemini öne çıkaran kapsamlı bir içerik üretmektedir. Entman'ın çerçeveleme teorisi ile Nye'in yumuşak güç ve Cull'un kamu diplomasisi yaklaşımlarını "asimetrik medya diplomasisi" kavramsallaştırması altında bütünleştiren çalışma RT'nin çift dilli yapısının Rusya'nın dış politika hedeflerine eş zamanlı hizmet eden entegre bir iletişim stratejisinin ürünü olduğunu savunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çerçeveleme teorisi, RT, Gazze krizi, asimetrik medya diplomasisi, Rus dış politikası.

Abstract

This study examines how RT, Russia's state-funded international broadcaster, framed the Gaza crisis differently across its Russian- and English-language platforms between 9 September and 9 October 2025, employing a comparative framing analysis methodology. The period begins with Israel's strike on the Hamas delegation in Qatar and ends with the Hamas leadership's ceasefire announcement. The thirty-day window of intense diplomatic activity between these two events offers an analytically privileged period in which media

framing strategies become particularly legible. During this period, RT published 24 news items on the Gaza crisis in its Russian-language platform and 72 in its English-language platform. This distinction points not merely to a difference in reach, but to a dual-function media strategy that can be characterized as selective silence toward the domestic audience and strategic discourse production toward the international one. The findings of the qualitative framing analysis support this interpretation: Russian-language publications present the Gaza crisis through a limited and implicit frame, whereas English-language publications produce substantially divergent content across the categories of actor designation, attribution of responsibility, and Russia's self-positioning, drawing on normative legitimacy frames and foregrounding multipolar world discourse. Integrating Entman's framing theory with Nye's soft power and Cull's public diplomacy approaches under the conceptual framework of "asymmetric media diplomacy," the study argues that RT's bilingual structure is the product of an integrated communication strategy that simultaneously serves Russia's foreign policy objectives.

Keywords: Framing theory, RT, Gaza crisis, asymmetric media diplomacy, Russian foreign policy.

1. Giriş

21. yüzyılın enformasyon ortamında devlet dış politikasının yürütüldüğü başlıca alanlardan biri de uluslararası yayıncılık faaliyetleridir. Geleneksel diplomasiinin devlet-devlet ilişkileriyle sınırlı kaldığı noktalarda, devlet destekli medya kuruluşları doğrudan yabancı kamuoylarına ulaşarak algı yönetimi, meşruiyet inşası ve dış politika mesajlarının iletimi işlevlerini üstlenmektedir. Bu dönüşümün sistematik ve belgelenebilir örneklerinden biri de Rusya Federasyonu'nun eski adıyla "Russia Today" olan uluslararası yayın kuruluşu RT'dir.

RT, 2005 yılında "Russia Today" adıyla İngilizce yayın yapan bir haber kanalı olarak kurulmuş, 2009 yılında "RT" kısaltmasıyla yeniden markalanmış ve zaman içinde Arapça, İspanyolca, Almanca ve Fransızca gibi farklı dillerde yayın yapan çok dilli bir ağa dönüşmüştür. Kuruluşun yayın politikası, 2008 Rusya-Gürcistan Savaşı, 2014'te Kırım'ın ilhakı ve 2022'de başlayan Rusya-Ukrayna Savaşı gibi Rusya'nın doğrudan taraf olduğu krizlerde belirgin biçimde

dış politika öncelikleri doğrultusunda şekillenmiş; bu süreçte RT, başta Avrupa Birliği olmak üzere pek çok Batılı ülkede yayın kısıtlamalarıyla karşılaşmıştır. Rusya'nın doğrudan taraf olmadığı krizler ise kuruluşun çok dilli yayın yapısının nasıl işlediğini gözlemek açısından ayrı bir önem taşımaktadır.

Bu krizlerin başında Gazze Savaşı gelmektedir. 7 Ekim 2023'te Hamas'ın İsrail'e yönelik saldırısı ve ardından İsrail'in Gazze Şeridi'nde başlattığı kapsamlı askeri harekât, kısa sürede uluslararası sistemin en yoğun biçimde tartışılan krizlerinden birine dönüşmüştür. Ağır sivil kayıplar, insani yardım erişimine ilişkin tartışmalar ve Katar, Mısır ile ABD'nin yürüttüğü arabuluculuk girişimleriyle birlikte çatışma iki yılı aşan bir sürece yayılmıştır. Rusya bu süreçte kendisini taraflar arasında denge gözetken, iki devletli çözümü savunan ve Batı'nın bölgedeki politikalarını eleştiren bir aktör olarak konumlandırmaya çalışmıştır. Bu durum, Rusya'nın Gazze krizine ilişkin dış politika söyleminin devlet destekli medyası aracılığıyla farklı kitlelere nasıl aktarıldığı sorusunu gündeme getirmektedir.

RT, yalnızca Rusça değil başta İngilizce olmak üzere birden fazla dilde eş zamanlı yayın yapan çift dilli yapısıyla Rusya'nın küresel iletişim stratejisinin merkezinde yer almaktadır. Ancak "bu çift dilli yapının salt bir erişim genişlemesinden ibaret yoksa aynı olayın farklı dillerde farklı biçimlerde çerçevelendiği, hedef kitleye göre farklılaştırılmış stratejik bir iletişim pratiğini mi barındırıyor?" sorusu akademik literatürde yeterince yanıt bulamamıştır.

Bu doğrultuda çalışmanın ikinci bölümünde araştırmanın konusu, kapsamı, sorunsalı, amacı, önemi ve hipotezleri; üçüncü bölümünde metodolojisi ve ilgili literatür; dördüncü bölümünde kuramsal çerçevesi ortaya konulmaktadır. Beşinci bölümde analiz ve bulgular sunulmakta, altıncı bölümde ise bulgular tartışılarak sonuca bağlanmaktadır.

2. Araştırmanın Konu-Kapsamı, Sorunsalı, Amacı, Önemi ve Hipotezleri

Araştırmanın konusu, RT'nin Rusça ve İngilizce platformlarında Gazze krizine ilişkin yayımladığı haberlerin çerçeveleme biçimleri ve bu çerçevelerin Rusya'nın dış politika hedefleriyle ilişkisidir. Kapsam bakımından çalışma, RT'nin 9 Eylül-9 Ekim 2025 tarihleri arasındaki Gazze haberciliğini incelemektedir. Seçilen dönem, İsrail'in Katar'daki Hamas heyetine yönelik saldırısıyla başlamakta ve Hamas liderinin ateşkes açıklamasıyla son bulmaktadır. İki

dışsal olay tarafından sınırlandırılan bu otuz günlük yoğun diplomatik pencere, medya kuruluşlarının kimin fail, kimin mağdur olduğunu ve Rusya'nın nerede durduğunu çerçeveleme kararlarını en açık biçimde vermek zorunda kaldığı bir kriz evresini temsil etmektedir.

Araştırmanın sorunsalının çıkış noktasını nicel bir gözlem oluşturmaktadır. RT, incelenen otuz günlük dönemde Rusça platformunda Gazze krizine ilişkin yalnızca 24 haber yayımlarken İngilizce platformunda 72 haber yayımlamıştır. Üç kata ulaşan bu fark yalnızca bir erişim tercihinin değil, iç kamuya yönelik seçici bir sessizliği ve uluslararası izleyiciye yönelik yoğun bir söylem üretimini eş zamanlı olarak barındıran çift işlevli bir medya stratejisine işaret etmektedir. Bu nicel asimetrinin nitel düzeyde nasıl tezahür ettiği, RT'nin Rusça ve İngilizce yayınları arasındaki çerçeveleme farkının ne ölçüde sistematik olduğu ve bu farklılaşmanın Rusya'nın dış politika hedefleriyle nasıl ilişkilendirilebileceği çalışmanın cevap aradığı sorular arasındadır. Bu çalışmanın temel araştırma sorusu, RT'nin 9 Eylül-9 Ekim 2025 Gazze krizi haberlerinde Rusça ve İngilizce yayınlar arasında dış politika mesajları açısından sistematik bir çerçeveleme ayrışması gözlemlenip gözlemlenmediği ve gözlemleniyorsa bu ayrışmanın Rusya'nın hangi dış politika hedeflerine hizmet ettiği üzerine kuruludur. Bu temel soruya bağlı olarak üç alt soru formüle edilmiştir. Birinci alt soru, RT'nin Rusça platformunda Gazze krizine ayrılan sınırlı haber hacmi ile İngilizce platformundaki yoğun haber üretimi arasındaki nicel asimetrinin (24'e karşı 72 haber) nitel çerçeveleme farklılaşmasıyla nasıl örtüştüğünü sorgulamaktadır. İkinci alt soru, RT'nin Rusça ve İngilizce yayınlarında Gazze krizindeki temel aktörlerin, sorumluluk ilişkilerinin ve çözüm çerçevelerinin nasıl farklı biçimlerde kurulduğunu ele almaktadır. Üçüncü alt soru ise gözlemlenen çerçeveleme ayrışmasının Rusya Federasyonu'nun iç politikada meşruiyet yenileme, küresel sistemde yeniden konumlanma ve Batı'nın normatif olduğunu iddia ettiği hegemonyasını zayıflatma hedefleriyle nasıl ilişkilendirilebileceğini incelemektedir.

Araştırmanın amacı, RT'nin aynı kriz dönemine ilişkin Rusça ve İngilizce yayınları arasında sistematik bir çerçeveleme ayrışması bulunup bulunmadığını ortaya koymak, bu ayrışmanın hangi analitik kategorilerde (aktör tanımlaması, sorumluluk atfı, ahlaki değerlendirme, diplomatik sürecin çerçevelenmesi, Rusya'nın konumlandırılması ve haber hacmi) yoğunlaştığını belirlemek

ve elde edilen bulguları Rusya'nın iç ve dış politika hedefleriyle ilişkilendirerek yorumlamaktır. Bu doğrultuda çalışma, "asimetrik medya diplomasisi" kavramsallaştırmasını geliştirmeyi ve 9 Eylül-9 Ekim 2025 Gazze krizi vakası üzerinden ampirik olarak sınımayı hedeflemektedir.

Araştırmanın önemi, literatürdeki söz konusu boşluğun yalnızca metodolojik değil, kuramsal düzeyde de anlamlı olmasından kaynaklanmaktadır. Eğer RT Rusça yayınlarında iç kamuoyuna seçici bir sessizlik uygularken İngilizce yayınlarında uluslararası kitleye yoğun ve farklılaştırılmış bir söylem üretiyorsa, bu durum çerçeveleme teorisinin klasik varsayımlarının da ötesinde bir gerçeğe işaret etmektedir. Çerçeveleme yalnızca bir olayın nasıl sunulduğuna ilişkin değil, aynı zamanda nasıl bir kitleye sunulduğuna bağlı olarak stratejik biçimde yeniden üretilen bir dış politika pratiğine ilişkin bir sorundur. Bu nedenle çalışma söz konusu ilişkiyi "asimetrik medya diplomasisi" kavramıyla kavramsallaştırmakta ve 9 Eylül-9 Ekim 2025 Gazze krizi vakası üzerinden ampirik olarak test etmektedir. Çalışmanın literatüre üç düzeyde katkı sunması beklenmektedir. Teorik düzeyde, çerçeveleme teorisi ile medya diplomasisi yaklaşımları "asimetrik medya diplomasisi" kavramsallaştırması altında bütünleştirilerek bu iki literatür arasında köprü kurulmaktadır. Ampirik düzeyde, RT'nin Rusça ve İngilizce Gazze haberlerini nicel haber hacmi verileriyle desteklenen nitel paralel metin analizi yoluyla karşılaştıran özgün veriler sunulmaktadır. Politik düzeyde ise RT'nin çift dilli yapısının nasıl bir dış politika aracına dönüştüğü, somut bir diplomatik kriz penceresi üzerinden ortaya konulmaktadır.

Araştırma sorularına bağlı olarak çalışmada üç hipotez sınanmaktadır. Birinci hipoteze (H1) göre RT'nin Rusça platformunda Gazze krizine ayrılan sınırlı haber hacmi, editoryal bir ihmalin değil, iç kamuoyuna yönelik stratejik bir seçici sessizlik tercihinin göstergesidir. İkinci hipoteze (H2) göre RT'nin Rusça ve İngilizce yayınları aynı kriz dönemine ilişkin aktör tanımlaması, sorumluluk atfı, ahlaki değerlendirme ve Rusya'nın konumlandırılması kategorilerinde sistematik biçimde ayrılmaktadır. Üçüncü hipoteze (H3) göre ise gözlemlenen çerçeveleme ayrışması rastlantısal değildir; iç kamuoyunda risk yönetimi ile uluslararası kamuoyunda meşruiyet inşası ve Batı'nın normatif hegemonyasının zayıflatılması hedeflerine eş zamanlı hizmet eden asimetrik bir medya diplomasisi stratejisinin ürünüdür.

3. Araştırmanın Metodolojisi ve Literatür Taraması

3.1. Metodoloji

3.1.1. Araştırma Tasarımı

Bu çalışma, nitel ağırlıklı karma yöntemli bir araştırma tasarımı benimsemektedir. Araştırmanın nicel boyutunu haber hacmi analizi oluşturmaktadır. RT'nin Rusça ve İngilizce platformlarında incelenen dönemde yayımlanan Gazze haberleri sayılmış ve bu sayısal asimetri analizin başlangıç noktası olarak konumlandırılmıştır. Araştırmanın nitel boyutunu ise "karşılaştırmalı çerçeveleme analizi" oluşturmaktadır. Bu doğrultuda haber metinleri, Entman'ın (1993, 51-52) çerçeveleme kategorileri ve bu çalışmaya özgü haber hacmi çerçevesi esas alınarak sistematik biçimde incelenmektedir. Nicel asimetri araştırma sorusunu doğrulamakta iken, nitel analiz bu soruyu yanıtlayarak iki boyut birbirini hiyerarşik biçimde tamamlamaması amaçlanmaktadır.

Korpus (derlem), belirli bir araştırma sorusu doğrultusunda önceden tanımlanmış ölçütlere göre seçilen, sistematik biçimde bir araya getirilen ve analize konu edilen yazılı ya da sözlü metinler bütünüdür (McEnery-Hardie, 2012). Paralel korpus ise aynı içeriğin farklı dillerdeki karşılıklarından oluşan ve bu karşılıkların birbiriyle eşleştirilerek karşılaştırılmasına olanak tanıyan korpus türüdür (Baker, 1993; Olohan, 2004). Bu çalışmada bir haberin "korpuse alınması" ya da "korpuse eklenmesi", söz konusu haberin aşağıda belirtilen dahil etme ölçütlerini karşıladığı için analiz edilecek metinler bütününe dahil edilmesi anlamında kullanılmaktadır.

Araştırma tasarımının temelinde "paralel korpus" yaklaşımı yer almaktadır. Paralel korpus analizi, aynı kuruluşun farklı dillerdeki yayınlarını eşleştirerek karşılaştırmayı mümkün kılmaktadır (Baker, 1993; Baker, 2006, 114)¹. Bu çalışmada yöntem dilbilimsel çeviri analizinden ziyade ideolojik ve çerçeveleme farklılaşmalarını tespit etmek amacıyla uyarlanmaktadır. Paralel korpus yaklaşımının RT Rusça ve RT İngilizce gibi tek kuruluşa uygulanması ek bir

¹ Paralel korpus ve korpus temelli analiz yaklaşımları hakkında detaylı bilgi için bkz. Laviosa, 2002; Olohan, 2004; McEnery-Hardie, 2012; Zanettin, 2012. Korpus yöntemlerinin söylem analiziyle bütünleştirilmesine ilişkin olarak bkz. Baker vd., 2008, 273-306; Partington vd., 2013. Siyasi söylemin çevirisi bağlamında ayrıca bkz. Schäffner, 2012, 103-125.

metodolojik katkı sunmaktadır. Buna göre gözlemlenen çerçeveleme ayırışmasının farklı kuruluşların editoryal politikalarından değil, aynı kuruluşun dile ve kitleye göre farklılaştırdığı stratejik tercihlerden kaynaklandığı daha güçlü biçimde savunulabilmektedir. Öte yandan çalışmada yer alan Rusça ve İngilizce haber metinlerinden yapılan tüm alıntılar (RU:7, RU:24, EN:64 vb.) yazar tarafından Türkçeye çevrilmiş olup RT'nin herhangi bir resmi çevirisi kullanılmamıştır. Çevirilerde, çerçeveleme analizine konu olan adlandırma ve nitelendirme tercihlerinin özgün metne sadık kalınarak korunmasına özen gösterilmiştir.

3.1.2. Vaka Analizi

Bu çalışma, çift dilli Rus devlet medyasını temsil eden kuruluş olarak yalnızca RT'yi incelemektedir. Bu tercih dört gerekçeye dayanmaktadır. Birincisi, RT Rusya'nın uluslararası yayıncılık stratejisinin en geniş küresel erişime sahip ve akademik literatürde en kapsamlı biçimde belgelenmiş kuruluşlarından biridir. İkincisi, RT'nin Rusça ve İngilizce platformlarının kurumsal olarak ayrı yapılandırılmış olması paralel korpus analizine metodolojik açıdan doğrudan elverişli bir zemin sunmaktadır. Üçüncüsü, tek kuruluşa odaklanmak çerçeveleme ayırışmasının medya organı farklılığından değil, dil ve hedef kitle farklılığından kaynaklandığını daha güçlü biçimde savunmaya olanak tanımaktadır. Son olarak ise, olay-merkezli otuz günlük haber kısıtı, kapsamlı tek-kuruluş analizini çok-kuruluş yüzeysel analize tercih etmeyi gerektirmektedir.

Gazze Savaşı'nın analitik vaka olarak seçilmesi kuramsal gerekçeye dayalıdır. "Amaçlı vaka seçimi" mantığı çerçevesinde Gazze Savaşı dört özelliği nedeniyle özgün vaka analizi değeri taşımaktadır (Seawright-Gerring, 2008)². İlk olarak, Rusya bu çatışmada kendisini Ukrayna savaşından farklı biçimde konumlandırarak doğrudan taraf olmaktan ziyade "denge kurucu" ve "barış yanlısı" kimliği iddiasında bulunmaktadır. Bu dolaylı konum, söylemin daha karmaşık ve stratejik biçimde üretilmesini gerektirmekte ve iki dil arasındaki çerçeveleme ayırışmasını derinleştirmektedir. İkincisi, Rusya BM Güvenlik Konseyi'nde Gazze'ye ilişkin oylamalarda Batılı ülkelerden sistematik biçimde ayrışan bir tutum benimsemiştir. Bu tutumun medyaya nasıl yansıtıldığı dış

² Amaçlı vaka seçimi teknikleri hakkında detaylı bilgi için bkz. Seawright-Gerring, 2008, 294-308.

politika-medya ilişkisini doğrudan test etme imkânı sunmaktadır. Üçüncüsü, Gazze Savaşı hem Rusça konuşan iç kamuoyunda hem de küresel Müslüman ve Küresel Güney okuyucu kitlesinde yüksek düzeyde yankı uyandırmaktadır. Bu nedenle bu durum iki farklı kitleye yönelik farklılaştırılmış mesaj üretimini hem mümkün hem de stratejik açıdan gerekli kılmaktadır. Son olarak ise, Gazze’deki savaşın Rusya-Ukrayna savaşıyla eş zamanlı sürmesi Rusya’nın küresel anlatı yönetimi stratejisini farklı bir sınav ortamına taşıma fırsatı sunmaktadır.

Araştırma dönemi olarak 9 Eylül-9 Ekim 2025’in seçilmesi, “amaçlı olay-merkezli örnekleme” mantığına dayanmaktadır (Seawright-Gerring, 2008). Dönem, birbirine bağlı iki dışsal olay tarafından sınırlandırılmaktadır. Dönemin başlangıç noktasını 9 Eylül 2025’te İsrail’in Katar’daki Hamas heyetine yönelik gerçekleştirdiği saldırı oluşturmaktadır. Egemen bir devletin topraklarında diplomatik statüdeki bir heyetin hedef alınması, uluslararası hukuk açısından tartışmalı bir nitelik taşımaktadır. Bu olay aynı zamanda Rusya’nın “Batı çifte standardı” ve “uluslararası hukukun seçici uygulaması” çerçeveleri için doğrudan analitik malzeme sunmaktadır. Dönemin bitiş noktasını ise Hamas liderliğinin 9 Ekim 2025’te kamuoyuna yaptığı ateşkes açıklaması oluşturmaktadır. Bu açıklama otuz günlük yoğun diplomatik sürecin doğal bir kapanış noktasını temsil etmekte, dış politikaya yönelik haberciliğin yönünü ve tonunu belirgin biçimde dönüştürmektedir.

Ayrıca söz konusu dönem savaşın kronikleşme evresine denk gelmektedir: Ekim 2023’teki başlangıç şokundan iki yıl geçmiş, medya çerçevelemesi kurumsallaşmış ve rutinleşmiştir. Bu nedenle gözlemlenen çerçeveleme örüntülerinin tepkisel değil yapısal nitelik taşıdığı daha güçlü biçimde savunulabilmektedir.

3.1.3. Veri Seti ve Örneklem

Çalışmanın nicel başlangıç noktasını RT’nin Rusça ve İngilizce platformlarında incelenen dönemde yayımlanan Gazze haberlerinin sayımı oluşturmaktadır. Bu sayım, aşağıdaki kriterler çerçevesinde gerçekleştirilmiştir: RT’nin resmi Rusça (<https://russian.rt.com>) ve İngilizce (<https://www.rt.com>) web platformlarında 9 Eylül-9 Ekim 2025 tarihleri arasında yayımlanan, başlık, spot veya haber metninde “Газа / Газза”, “Палестина”, “ХАМАС”, “Израиль” (Rusça) ve “Gaza”, “Palestine”, “Hamas”, “Israel” (İngilizce) anahtar

kelimelerinden en az birini içeren tüm haber metinleri kapsama dahil edilmiştir. Bu sayım sonucunda RT Rusça'da 24, RT İngilizce'de 72 haber tespit edilmiştir. 1/3 oranı olarak özetlenebilecek bu asimetri, çalışmanın temel nicel bulgusunu oluşturmakta ve nitel analizin sorguladığı çerçeveleme farklılaşmasının hacimsel zeminini ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada korpus haberlerine metin içinde kısaltma kodlarıyla atıfta bulunmaktadır. RT Rusça haberleri "RU", RT İngilizce haberleri ise "EN" kısaltmasıyla gösterilmekte; kısaltmanın yanındaki rakam ilgili haberin korpus numarasına karşılık gelmektedir. Örneğin (RU:7) RT Rusça korpusundaki 7 numaralı habere, (EN:14) ise RT İngilizce korpusundaki 14 numaralı habere atıfta bulunmaktadır. Rusça platformda bağımsız haber olarak yer almayan gelişmeler (RU: –) biçiminde gösterilmektedir. Birden fazla habere yapılan atıflar virgülle ayrılmaktadır: (EN:14, 20, 32). Korpus haberlerinin tam listesi (yayın tarihi, başlık ve URL bilgileriyle) için bkz. Ek A.

Nitel çerçeve analizi için 96 haberlik tam korpus, (RT Rusça (n=24) ve RT İngilizce (n=72)), inceleme kapsamına alınmıştır. RT Rusça'da ve RT İngilizce'de toplam haber sayısının yönetilebilir olması nedeniyle örneklem seçimine gidilmemiş, mevcut 96 haberin tamamı analize dahil edilmiştir. Bu tasarım iki avantaj sunmaktadır. Birincisi, Rusça platformdaki tüm içerik eksiksiz biçimde incelenerek yargısal örnekleme riski ortadan kaldırılmaktadır. İkincisi, İngilizce platformun haber hacminin tam boyutu nicel bulguyu destekleyen ampirik bir kanıt olarak muhafaza edilmektedir.

Paralel analiz birimi, aynı olayı ya da aynı dönemdeki benzer gelişmeleri haberleştiren Rusça ve İngilizce metinlerin eşleştirilmesine dayanmaktadır. 24 Rusça haberin İngilizce karşılıkları tespit edilmiş, kalan 48 İngilizce haber ise yalnızca İngilizce platformda üretilen özgün içerik olarak ayrı kategoride incelenmiştir. İç kamuoyuna hiç sunulmayan ancak uluslararası izleyiciye sunulan haberleri kapsayan bu özgün içerik kategorisi, seçici sessizlik argümanının en güçlü ampirik zeminini oluşturmaktadır.

3.1.4. Analitik Çerçeve

RT'nin Rusça ve İngilizce platformlarına doğrudan erişim sağlanmıştır. Rusça haberler "<https://russian.rt.com>", İngilizce haberler ise "<https://www.rt.com>" domainleri üzerinden derlenmiştir. Her iki platform da

incelenen dönem boyunca erişilebilir durumdadır ve haber arşivleri doğrudan taranmıştır. Veri derleme sürecinde herhangi bir erişim kısıtlamasıyla karşılaşmamış, 24 Rusça ve 72 İngilizce haberden oluşan korpus birincil kaynaklardan elde edilmiştir. Haber sayıları tahmini değil kesindir. Ayrıca her iki platform da ilgili dönem boyunca eksiksiz biçimde taranmış ve belirlenen dahil etme kriterleri karşılayan tüm haberler korpuse alınmıştır.

Haberlerin çerçeveleme analizinde Semetko-Valkenburg'un (2000) beş temel çerçeveleme kategorisi esas alınmış, bu kategorilere çalışmanın özgün katkısı olan haber hacmi çerçevesi eklenmiştir. Kodlama sürecinin tamamı yazar tarafından yürütülmüştür. Analitik kategoriler aşağıdaki biçimde tanımlanmış ve her biri korpustan alınan örneklerle somutlaştırılmıştır.

Kategori 1'de yer alan "aktör tanımlaması" tasnifinde İsrail, Hamas, Katar, ABD, Batı ittifakı, siviller, Rusya gibi temel aktörlerin adlandırılma ve nitelendirme biçimleri incelenmektedir. RT Rusça'da Hamas liderinin açıklaması "Filistin hareketi Hamas'ın liderliğinin" söylemi olarak aktarılırken (RU:24), RT İngilizce'de aynı lider "Hamas'ın üst düzey yetkilisi Halil el-Hayya" olarak adlandırılmakta ve doğrudan alıntı yoluyla meşru bir siyasi figür olarak konumlandırılmaktadır (EN:71). Adlandırma tercihinin aktörün algısal statüsünü nasıl belirlediği bu kategori aracılığıyla izlenmektedir.

Kategori 2'deki "sorumluluk atfı" sınıflandırılmasında çatışmanın nedenlerine ilişkin yorumlarda ve belirli olaylara ilişkin haberlerde sorumluluğun kime yüklendiği analiz edilmektedir. RT İngilizce, Batı Şeria'nın ilhakını savunan İsrailli bakanlara dair haberde (EN:24) İsrail hükümetini toprak genişlemesinin aktif faili olarak konumlandırırken, RT Rusça aynı dönemde bu konuyu hiç bağımsız haber olarak işlememiştir. Sorumluluk atfının hem varlığı hem yokluğu bu kategorinin analitik kapsamına girmektedir.

Kategori 3'te "ahlaki değerlendirme" çerçevesinde hangi aktörlerin eylemlerinin meşru, hangilerinin gayrimeşru olarak sunulduğu araştırılmaktadır. RT İngilizce'de Schlevogt imzalı analiz, Trump barış planını "tarihin en büyük günü" olarak değil "teslimiyetin barış olarak adlandırıldığı" bir süreç olarak nitelendirmekte ve ABD'yi "kundakçının kendini itfaiyeci olarak satması" metaforuyla ahlaki açıdan sorunlu bir aktör olarak çerçevelemektedir (EN:64). RT Rusça'da ise aynı plan, Macron ve von der Leyen'in desteğiyle sunulmakta,

ahlaki değerlendirmeden kaçınan bilgilendirici bir dil benimsenmektedir (RU:14, 15).

Kategori 4'te yer alan "diplomatik sürecin çerçevesi" başlığında ateşkes müzakerelerinin ve arabulucu aktörlerin Rusça ve İngilizce yayınlarda nasıl konumlandırıldığı incelenmektedir. RT İngilizce'de ateşkes anlaşmasının ana hatları aktarılırken Rusya'nın İsrail ve İran arasında fiilen arabuluculuk yaptığı Putin'in ağzından doğrudan alıntıyla belgelenmekte, "İsrail liderliğinden Moskova'dan sinyal iletmemizi isteyen mesajlar alıyoruz" ifadesi öne çıkarılmaktadır (EN:72). RT Rusça'da ise aynı dönemde Rusya'nın bu arabuluculuk rolü bağımsız bir haber olarak hiç işlenmemiştir.

"Rusya'nın konumlandırılması" adlı 5'inci kategoride ise Rusya'nın diplomatik süreçteki rolünün her iki dilde nasıl sunulduğu incelenmektedir. RT Rusça'da Rusya'nın tutumu, Galloway'in "Rusya farklı bir yaklaşım izliyor, Ukrayna'ya İsrail gibi davranıyordu Kiev Gazze gibi yerle bir olurdu" açıklaması aracılığıyla dolaylı biçimde sunulmaktadır (RU:7). RT İngilizce'de ise Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın Katar saldırısını kınayan resmî açıklaması doğrudan aktarılmakta; CNN ve NYT gazetecilerinin İsrail'in "bilgi savaşını" desteklediğine dair haber aracılığıyla Batı medyasının güvenilirliği zedelenirken Rusya dolaylı olarak bağımsız bir bilgi kaynağı olarak konumlandırılmaktadır (EN:70).

Bu çalışma açısından özgün olan 6'ncı kategoride "haber hacmi çerçevesi" ele alınmaktadır. Bu kapsamda olayın her iki platformda ne kadar yer kapladığı, hangi gelişmelerin yalnızca İngilizce'de haberleştirildiği, 48 özgün İngilizce haberin konu dağılımı ile 24 Rusça haberin konu dağılımı arasındaki farklar incelenmektedir. Bu kategorinin pilot göstergesi şudur: RT İngilizce'de İsrail'in ABD'deki etki kampanyasını belgeleyen bağımsız bir haber yer almakta (EN:47), Batı Şeria'nın ilhakına ilişkin İsrailli bakanların tutumları işlenmekte (EN:24) ve BM'nin Filistin devletini tanımasına dair oy sonuçları ayrıntılı biçimde aktarılmaktadır (EN:9). RT Rusça'da bu konuların hiçbiri bağımsız haber olarak yer almamaktadır.

3.2. Literatür Taraması

Rusya'nın dış yayıncılık stratejisi üzerine mevcut literatür iki eksen etrafında şekillenmiştir. Birincisi, RT'nin Batı medyasına karşı alternatif söylem üretip üretmediğini ya da salt propaganda işlevi görüp görmediğini

sorgulayan çalışmalardır³. İkincisi, Rusya'nın yumuşak güç stratejisini medya diplomasisi perspektifinden ele alan ve RT'nin küresel imaj yönetimindeki rolünü inceleyen araştırmalardır⁴. Her iki eksen de değerli bulgular sunmakla birlikte bir olguyu cevaplamakta yetersiz kalmaktadırlar. Bu da aynı kuruluşun farklı dillerdeki yayınları arasındaki metin farklılaşması, diğer deyişle asimetrik çerçeveleme olgusudur.

RT'ye ilişkin güncel çalışmalar kuruluşun örgütsel yapısına ve izleyici kitlesine de odaklanmaktadır. Elswah ve Howard (2020), eski RT çalışanlarıyla yaptıkları görüşmelere dayanarak kuruluşun editoryal tercihlerinin hedef ülkelerdeki siyasi ve toplumsal gerilimleri görünür kılmaya ve derinleştirmeye yönelik olduğunu ortaya koymuştur. Crilley vd. (2022) ise RT'yi sosyal medyada takip eden kullanıcıların bu kuruluşa maruz kalmasının onun görüşlerini benimsedikleri anlamına gelmediğini göstererek RT'nin etkisine ilişkin abartılı varsayımları sorgulamaktadır. Tolz vd. (2021), Skripal zehirlenmesine ilişkin Rus televizyon haberciliğini inceledikleri çalışmada, devlet medyasındaki gazetecilerin yalnızca merkezi talimatların uygulayıcısı olmadığını, medyatikleşme mantığı içinde belirli bir özerklik alanına sahip olduğunu göstermiştir. Wagnsson ve Barzanje (2021) ise Rus devlet medyasının hedef ülkelere yönelik düşmanca anlatı stratejilerini çözümlemek için sistematik bir analiz çerçevesi önermektedir.

Stratejik anlatı literatürü de bu tartışmaya önemli bir katkı sunmaktadır. Miskimmon, O'Loughlin ve Roselle (2013), devletlerin uluslararası sistemin, kendi kimliklerinin ve belirli politika sorunlarının nasıl anlamlandırılacağına ilişkin anlatılar kurarak diğer aktörlerin davranışlarını etkilemeye çalıştıklarını ileri sürmektedir. Szostek (2017) bu yaklaşımı Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik anlatısına uygulamış, Rawnsley (2015) ise RT ile Çin'in uluslararası yayın kuruluşunu karşılaştırarak uluslararası yayıncılığın bir kamu diplomasisi aracı olarak farklı kullanımlarını ortaya koymuştur. Ancak bu çalışmaların önemli bir kısmı RT'nin tek bir dildeki, çoğunlukla İngilizce yayınlarına odaklanmakta; aynı kuruluşun farklı dillerdeki yayınlarını aynı kriz dönemi üzerinden

³ Bu konuda detaylı bilgi için bkz. Simons, 2015, 1-13; Szostek, 2017, 379-395; Oates, 2016, 398-417.

⁴ Bu konuda detaylı bilgi için bkz. Cull, 2008, 31-54; Yablokov, 2015, 301-315; Rawnsley, 2015, 273-286.

sistematiik biçimde karşılaştırmamaktadır. Bu çalışma, söz konusu boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır.

4. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi

4.1. Çerçeveleme Kuramı

Çerçeveleme teorisi, iletişim ve siyaset bilimi literatüründe yarım asrı aşkın bir geçmişe sahip olmakla birlikte medya ve dış politika ilişkisi bağlamındaki analitik değerini büyük ölçüde Robert Entman'ın (1993, 51) kavramsallaştırmasına borçludur. Kavramın sosyolojik kökenleri, bireylerin gündelik deneyimlerini düzenlemek için başvurduğu yorum şemalarını "çerçeve" olarak adlandıran Goffman'a (1974) uzanmaktadır. Scheufele (1999) ise çerçevelemeyi bir medya etkileri kuramı olarak ele alarak medya çerçeveleri ile izleyici çerçeveleri arasındaki ayrımı belirginleştirmiştir. Entman'a göre çerçeveleme, algılanan gerçekliğin bazı boyutlarını seçerek öne çıkarmak ve bu seçilmiş boyutları belirli bir problem tanımını, nedensel yorumu, ahlaki değerlendirmeyi ve eylem önerisini teşvik edecek biçimde iletişim metinlerinde görünür kılmaktır (Entman, 1993, 52). Bu tanım seçim, vurgulama ve dışlama gibi üç temel bileşeni içermektedir. Bir olayın hangi boyutlarının öne çıkarıldığı ya da geri plana itildiği veya hangilerinin tamamen görünmez kılındığı, izleyicinin o olayı anlayış biçimini doğrudan şekillendirmektedir.

Bu çalışma açısından çerçeveleme teorisinin taşıdığı özgün değer, dışlama boyutunda yoğunlaşmaktadır. RT'nin Rusça platformunda incelenen dönemde yalnızca 24 haber yayımlaması, klasik çerçeveleme araştırmalarının ağırlıklı olarak ele aldığı "nasıl sunuluyor" sorusunun yanına "neden bu kadar az sunuluyor" sorusunu eklemektedir. Dışlama, bir olayın hiç çerçevelenmemesi ya da son derece sınırlı biçimde görünür kılınması, çerçevelemenin en güçlü biçimlerinden biridir⁵. Bu kapsamda RT'nin Rusça yayınlarındaki haber hacmi kısıtı, editöryal bir ihmal olarak değil stratejik bir tercih olarak okunmaktadır.

Çerçeveleme araştırmalarının medya ve dış politika eksenine taşınmasında Todd Gitlin'in (2003) Vietnam Savaşı karşıtı hareketi nasıl çerçevelediğini inceleyen çalışması belirleyici bir rol oynamıştır. Gitlin, çerçevelerin yalnızca belirli olayları değil, o olayların içinde yer aldığı aktörlerin meşruiyetini de inşa

⁵ Bu konuda detaylı bilgi için bkz. Gitlin, 2003, 7-28.

ettiğini ya da tahrip ettiğini göstermiştir. Siyasi iletişim literatüründe bu bulgu, çerçevelemenin salt bir haber sunum tekniğinden ibaret olmadığını, aynı zamanda sembolik iktidarın kullanım biçimi olduğunu ortaya koymaktadır (Bourdieu, 1991, 106). Entman (2004) daha sonra geliştirdiği “basamaklı aktivasyon” modeliyle dış politika çerçevelerinin yönetimden siyasi seçkinlere, medyaya ve kamuoyuna doğru nasıl aktarıldığını açıklayarak çerçeveleme kuramını doğrudan dış politika analizine taşımıştır.

Daha sonraki çalışmalar, çerçeveleme işlemini tanımlama, nedensellik, sorumluluk, ahlaki değerlendirme ve eylem önerisi çerçeveleri şeklinde beş analitik kategoriye ayırmıştır (Entman, 1993, 53; Semetko-Valkenburg, 2000, 94). Bu çalışmada söz konusu kategoriler, RT’nin Rusça ve İngilizce Gazze haberlerini karşılaştırmalı biçimde incelemek için temel analitik araçlar olarak kullanılmaktadır. Bununla birlikte mevcut sınıflandırmaya bu çalışma kapsamında bir olayın ne kadar yer kapladığı, kaç haberle işlendiği ve hangi platformda ne yoğunlukta görünür kılındığına atıfla haber hacmi çerçevesi adıyla altıncı bir kategori eklenmektedir. Bu kategori, RT’nin 24 ve 72 haberlik Rusça-İngilizce asimetrisini nitel analizle bütünleştiren özgün bir analitik katkı sunmaktadır.

Literatürde “kitleye uyarlanmış çerçeveleme” olarak adlandırılan olgu⁶, devlet medyası bağlamında bu çalışmanın odaklandığı temel mekanizmayı tanımlamaktadır. Çerçeveleme kararları yalnızca bir olayın özelliklerine değil, hedeflenen kitlenin beklentilerine, değerlerine ve algısal şemalarına göre de stratejik biçimde uyarlanmaktadır. RT’nin çift dilli yapısı bu mekanizmanın somutlaştığı kurumsal zemin olarak işlev görmektedir.

4.2. Yumuşak Güç ve Kamu Diplomasisi Yaklaşımları: Medya Diplomasisi

Bu başlık altında ele alınan yumuşak güç ve kamu diplomasisi, çerçeveleme kuramı gibi sınanabilir önermeler bütünü sunan birer kuram değil, uluslararası ilişkiler disiplininde devletlerin ikna ve cazibe yoluyla etki üretme biçimlerini açıklamaya yönelik analitik yaklaşımlardır. “Medya diplomasisi” ise bu yaklaşımlardan türetilen ve devletlerin dış politika hedeflerine ulaşmak

⁶ Kitleye uyarlanmış çerçeveleme ve haber çerçevelerinin tipolojisi hakkında detaylı bilgi için bkz. De Vreese, 2005, 51-62.

amacıyla medyayı kullanma biçimlerini ifade eden bir kavramdır (Gilboa, 1998; Gilboa, 2008).

Çerçeveleme teorisinin iletişim boyutunu tamamlayan ikinci teorik eksen, Joseph Nye'in (1990, 2004) yumuşak güç kavramsallaştırması ve bu kavramın medya alanına uygulanmasından türeyen kamu diplomasisi literatüründen beslenmektedir. Bu çalışma kapsamında bu durum 'medya diplomasisi' olarak kavramsallaştırılmaktadır. Nye'a göre yumuşak güç, bir devletin diğer aktörleri zorlama ya da maddi teşvik yoluyla değil, kültürünün, değerlerinin ve politikalarının çekiciliği aracılığıyla etkileme kapasitesidir (Nye, 2004, 8). Nye (2008) daha sonra kamu diplomasisini, yumuşak gücün harekete geçirilmesinin temel aracı olarak tanımlamıştır. Bu kapasitenin en önemli taşıyıcılarından biri, uluslararası yayın organlarıdır.

Nicholas Cull (2008), bu ilişkiyi kamu diplomasisi çerçevesinde sistematize etmiştir. Cull'a göre devlet destekli uluslararası yayıncılık, hükümetlerin yabancı kamuoylarını doğrudan etkilemeye çalıştığı ve bu yolla kendi diplomatik hedefleri için elverişli bir uluslararası ortam yaratmayı amaçladığı stratejik bir iletişim pratiğidir. RT bu tanımın sistematik kurumsal örneklerinden birini oluşturmaktadır: 2005 yılında kurulan ve doğrudan Rus devlet bütçesiyle finanse edilen RT, Simons'ın (2015) ifadesiyle yalnızca Rusya'nın imajını iyileştirmeyi değil, Batı medyasının küresel hâkimiyetini sarsmayı ve alternatif bir bilgi ekosistemi inşa etmeyi hedeflemektedir.

Hagström-Gustafsson'ın (2019) "anlatı gücü" kavramı bu tartışmaya kritik bir katkı sunmaktadır. Buna göre uluslararası ilişkilerde gerçek güç, yalnızca askeri ya da ekonomik kapasiteden değil, küresel olayların nasıl anlamlandırıldığını belirleme kapasitesinden de kaynaklanmaktadır. Bu çerçevede RT, haber aktaran bir kuruluş olmaktan çıkıp uluslararası normların, meşruiyet sınırlarının ve aktör kimliklerinin müzakere edildiği bir alan haline gelmektedir. 9 Eylül-9 Ekim 2025 Gazze krizi bu müzakerenin son derece yoğun biçimde yaşandığı bir dönem olarak öne çıkmaktadır. İsrail'in egemen bir devletin topraklarında diplomatik statüdeki bir heyeti vurması, uluslararası hukuk normlarına ilişkin küresel tartışmayı yeniden alevlendirmiş, bu tartışmada kimin hangi çerçeveyi benimsediği Rusya'nın dış politika konumlanması açısından doğrudan belirleyici olmuştur.

4.3. Suskunluk Sarmalı Kuramı ve Seçici Sessizlik Kavramı

Bu çalışmanın kuramsal çerçevesine özgün bir katkı olarak “seçici sessizlik” kavramı, Noelle-Neumann’ın (1974) suskunluk sarmalı teorisinden ilham alınarak ancak ondan ayrışarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle seçici sessizlik, kendi başına bir kuram ya da yaklaşım değil; suskunluk sarmalı kuramının bireysel düzeydeki mantığını kurumsal düzeye taşıyan ve bu çalışmanın analizine yön veren işlevsel bir kavramdır. Noelle-Neumann’ın özgün kavramsallaştırmasında suskunluk, bireylerin azınlık görüşlerini dile getirmekten kaçınmasını açıklamaktadır. Bu çalışmada seçici sessizlik ise kurumsal ve stratejik bir pratik olarak yeniden tanımlanmaktadır. Bu bağlamda seçici sessizlik, bir devlet medyası kuruluşunun belirli bir olayı iç kamuoyuna yönelik platformlarda bilinçli biçimde sınırlı tutması, aynı olayı uluslararası platformlarda geniş ve farklılaştırılmış çerçevelerle sunması yoluyla gerçekleştirdiği asimetrik iletişim pratiğidir.

Bu tanım, RT’nin 24 ve 72 haberlik asimetrisini teorik düzeye taşımaktadır. Rusça platformdaki sınırlı haber hacmi, iç kamuoyunun Gazze krizine ilişkin bilgiye erişimini kısıtlamakta, aynı zamanda krizin Ukrayna savaşı söylemiyle girift biçimde ilişkilendirilmesinin önüne geçmektedir. İngilizce platformdaki yoğun haber üretimi ise, özellikle de Küresel Güney ve Müslüman çoğunluklu ülkeleri amaçlayan küresel okuyucuya yönelik kapsamlı bir anlatı stratejisi inşa etmektedir.

4.4. Gündem Belirleme Kuramı

Çalışmada önerilen haber hacmi çerçevesinin kuramsal dayanağını McCombs ve Shaw’ın (1972) gündem belirleme kuramı oluşturmaktadır. Kurama göre medya, izleyicilere ne düşünmeleri gerektiğini belirlemekte her zaman başarılı olmasa da neyi düşünecekleri konusunda belirleyici bir etkiye sahiptir; bir konunun medyada ne sıklıkla ve ne yoğunlukta yer aldığı, o konunun kamuoyu gündemindeki önemini doğrudan etkilemektedir. Bu çalışmada gündem belirleme kuramı, RT’nin Rusça ve İngilizce platformlarında Gazze krizine ayırdığı haber hacmi arasındaki farkın iki farklı kitlenin gündemini bilinçli biçimde farklılaştırma stratejisi olarak yorumlanmasına olanak tanımaktadır.

4.5. Kuramsal Tercihlerin Gerekçesi ve Analitik Çerçeveye Geçiş

Yukarıda ele alınan kuram ve yaklaşımlar arasından bu çalışmanın analitik çerçevesinin temelini Entman'ın çerçeveleme kuramı oluşturmaktadır. Bu tercihin nedeni, Entman'ın problem tanımı, nedensel yorum, ahlaki değerlendirme ve eylem önerisinden oluşan çerçeve işlevlerinin RT'nin Rusça ve İngilizce haberlerinin karşılaştırılmasında doğrudan uygulanabilir ve kodlanabilir kategoriler sunmasıdır. Ancak çerçeveleme kuramı, tek başına bir olayın neden bir kitleye yoğun, diğerine ise sınırlı biçimde sunulduğunu açıklamakta yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle çalışmada haber hacmi farkını açıklamak için gündem belirleme kuramından, iç kamuoyuna yönelik dışlama pratiğini açıklamak için ise suskunluk sarmalı kuramından türetilen seçici sessizlik kavramından yararlanılmaktadır. Yumuşak güç ve kamu diplomasisi yaklaşımları ise bu iletişim tercihlerini Rusya'nın dış politika hedefleriyle ilişkilendiren üst çerçeveyi sağlamaktadır. Söz konusu kuram ve yaklaşımların bütünleştirilmesiyle oluşturulan "asimetrik medya diplomasisi" kavramsallaştırması, soyut kuramsal önermelerden somut analitik kategorilere geçişi mümkün kılmakta; metodoloji bölümünde tanımlanan altı analitik kategori de bu bütünlük çerçevesinden türetilmektedir.

5. Analiz ve Bulgular

RT, incelenen 9 Eylül-9 Ekim 2025 döneminde Rusça platformunda 24, İngilizce platformunda 72 Gazze haberi yayımlamıştır. Bu 1/3 oranı salt niceliksel bir tercih değil, iki platformun Gazze'ye ayırdığı gündemin niteliğini de temelden farklılaştırmaktadır.

5.1. Haber Hacminin Yapısal Karşılaştırması

Rusça 24 haberin konu dağılımı incelendiğinde dikkat çekici bir örüntü ortaya çıkmaktadır. Haberlerin büyük bölümü (9 ile 19 arasındaki haberler) Trump'ın 29 Eylül tarihli 20 maddelik barış planına ve ardından gelen gelişmelere ayrılmıştır. Bu haberler ağırlıklı olarak olgusal ve kısa formatta sunulmakta, Trump'ın planını Netanyahu'nun kabul ettiği, Hamas'ın yanıt vermediği, Macron'un ve von der Leyen'in memnuniyetle karşıladığı alışılmış bildirim formatında aktarılmaktadır. Buna ek olarak Rusça platformda Gazze'yi içeren ancak onunla doğrudan bağlantılı olmayan haberler de dikkat çekmektedir. Fransa'nın siyasi krizi (RU: 1), Roger Waters'ın Berlin mitingi (RU: 2),

Madrid’deki Filistin yanlısı protestolar (RU: 3–4) ve Berlin’de Ukrayna ve İsrail’e silah tedarikine karşı gösteriler (RU: 17) Gazze’ye tematik olarak bağlı ancak doğrudan çatışma haberi olmayan içerikler olarak öne çıkmaktadır.

RT İngilizce’nin 72 haberi ise Rusça platformda hiç bulunmayan ya da son derece sınırlı biçimde işlenen konuları kapsamaktadır. Bu içerikler beş ana temada kümelenmektedir. BM soykırım komisyonunun raporu ve soykırım tartışması (EN: 14, 20, 32), Avrupa ülkelerinin İsrail’e silah ambargosu kararları (EN: 12, 15), Küresel Güney devletlerinin tutumları (EN: 3, 12, 28, 32, 43), Sumud Filosu ve İsrail’in deniz ablukası (EN: 49, 50, 53) ve ABD’nin hegemonya krizi analizleri (EN: 18, 19, 21). Rusça platformda bu konuların hiçbiri bağımsız bir haber olarak işlenmemiştir.

Öte yandan 48 özgün İngilizce haberin konu dağılımı seçici sessizlik argümanının en güçlü ampirik kanıtını sunmaktadır. Özellikle dikkat çekici olan nokta şudur: BM’nin İsrail’i soykırımdan sorumlu tutan komisyon raporu (15 Eylül 2025) RT İngilizce’de en az üç bağımsız haberle işlenmiş (EN: 14, 20, 32) ve dönem boyunca sürekli referans noktası olarak kullanılmıştır. Aynı rapor RT Rusça’da hiç bağımsız haber olarak yer almamış, yalnızca Lavrov röportajında (RU: 23) dolaylı olarak değinilmiştir. Sumud Filosu’nun İsrail donanması tarafından durdurulması ve Greta Thunberg’in gözaltına alınması olayı (2 Ekim 2025) RT İngilizce’de üç haberle kapsamlı biçimde işlenirken RT Rusça’da hiç yer bulmamıştır. İsrail’in etki kampanyası ve ABD’de azalan İsrail desteğine ilişkin anket verileri de yalnızca İngilizce platformda haberleştirilmiştir.

5.2. Aktör Tanımlaması

5.2.1. Hamas’ın çerçevelemesi

Gerçek metin analizine göre Hamas’ın adlandırılmasında iki platform arasında belirgin bir örüntü gözlemlenmektedir. RT Rusça’da Hamas tutarlı biçimde “Filistin hareketi Hamas” olarak tanımlanmakta, 22. haberde “Hamas hareketi Gazze Şeridi konusunda bir anlaşmaya vardığını doğruladı” ifadesi ve 24. haberde “Filistin hareketi Hamas’ın liderliği” ifadesi standart atıf biçimi olarak kullanılmaktadır. Terör örgütü nitelendirmesi 24 haberin hiçbirinde yer almamaktadır.

RT İngilizce'de ise tanımlama tercihleri bağlama göre farklılaşmaktadır. Haber 1'de Hamas "siyasi büronun üyeleri" ve "üst düzey Hamas liderliği" olarak çerçevenirken haber 4'te "Hamas, uzlaşma görüşmelerine katılan müzakerecilere yönelik bir suikast girişiminden üst düzey liderlerinin sağ kurtulduğunu açıkladı" ifadesiyle örgüt diplomatik müzakere sürecinin meşru aktörü olarak sunulmaktadır. Haber 17'de ise "Hamas'ın İran'daki temsilcisi RT'ye verdiği demeçte" ifadesi doğrudan alıntı biçiminde kullanılmakta ve Hamas yetkilisi meşru bir muhatap olarak konumlandırılmaktadır. Bu çerçeveleme biçimi Rusça platformdaki nötr dilden daha ileri giderek Hamas'ı aktif bir diplomatik özne olarak kurmaktadır.

5.2.2. 9 Eylül saldırısının çerçevesi

İsrail'in 9 Eylül'de Katar'daki Hamas heyetine yönelik saldırısı, Rusça ve İngilizce platformlar arasındaki çerçeveleme ayrışmasının en çarpıcı biçimde gözlemlendiği noktayı oluşturmaktadır. RT Rusça'da 9 Eylül saldırısına ilişkin bağımsız bir haber yer almamaktadır. Olay ilk kez 16 Eylül'de Axios'a atıfla verilen kara harekâtı haberinde (RU: 5) dolaylı olarak geçmekte, 24 Eylül'deki Galloway röportajında (RU: 7) ise geriye dönük biçimde değinilmektedir. Rusça platformda saldırının kendisini, egemenlik ihlali ya da uluslararası hukuk boyutunu işleyen herhangi bir bağımsız haber bulunmamaktadır.

RT İngilizce'de ise aynı olay dönemin en yoğun biçimde işlenen konusunu oluşturmaktadır. Haber 1'de Rus uzman Grigory Lukyanov ile yapılan kapsamlı röportajda saldırı "Katar'ın dokunulmazlığının fiilen ortadan kaldırılması" olarak tanımlanmakta ve "ülkenin egemenliğini esasen ihlal eden bir saldırı" ifadesi kullanılmaktadır. Haber 4'te Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın resmi kınaması tam metin olarak aktarılmakta ve saldırı "uluslararası hukukun ve BM Şartı'nın açık bir ihlali" olarak çerçevenmektedir. Haber 6'da Katar'ın Netanyahu'nun "pervasız" 11 Eylül benzetmesini kınaması ve haber 10'da Netanyahu'nun ateşkes görüşmelerine "en büyük engeli" ortadan kaldıracağı iddiası işlenmektedir. Aynı saldırıyı Rusça platformun tamamen görmezden gelmesi, İngilizce platformun ise beş bağımsız haberle kapsamlı biçimde işlemesi, seçici sessizlik argümanının somut bir kanıtı olarak öne çıkmaktadır.

5.2.3. ABD'nin çerçevesi

RT Rusça'da ABD, dönem boyunca Trump'ın barış planının mimarı olarak işlevsel bir çerçevede sunulmaktadır. Haberler 9 ila 16 ABD'yi doğrudan fail ya da suç ortağı olarak değil, çözüm arayan müzakere aktörü olarak konumlandırmaktadır. Macron'un ve von der Leyen'in planı "memnuniyetle karşılaması" Rusça'da da haber değeri taşımakta, bu çerçeveleme ABD liderliğini zımni olarak meşrulaştırmaktadır.

RT İngilizce'de ABD çok daha karmaşık ve çoğunlukla eleştirel bir çerçevede işlenmektedir. Haber 18 "İsrail'in eylemleri ABD'nin Orta Doğu'daki hegemonyasına son verdi" başlığıyla ABD'nin bölgesel çöküşünü sistematik biçimde analiz etmektedir. Haber 47'de İsrail'in ABD'deki nüfuz kampanyasının ayrıntıları aktarılmakta ve ABD'li seçmenlerin %51'inin İsrail'e ek yardıma karşı çıktığı anketi (EN: 45) doğrudan alıntılanmaktadır. Haber 50'de "İsrail üstünlüğünün korsanları: Batı'nın en sevdiği haydut devlet yine yaptı yapacağını" başlıklı analitik yorumda ABD "İsrail'in en büyük suç ortağı" olarak açıkça tanımlanmaktadır. Bu çerçeveleme Rusça platformda hiç bulunmamaktadır.

5.3. Sorumluluk Atfı

5.3.1. BM soykırım raporu

15 Eylül'de açıklanan BM Bağımsız Uluslararası Soruşturma Komisyonu'nun "İsrail soykırımından sorumludur" bulgusunu içeren raporu, iki platformun sorumluluk atfı kategorisindeki en belirgin asimetrisini oluşturmaktadır. RT İngilizce'de rapor en az beş haberde bağımsız ya da destekleyici malzeme olarak kullanılmaktadır. Haber 14 raporun bulgularını ayrıntılı biçimde aktarmakta ve komisyon başkanı Navi Pillay'dan doğrudan alıntılar içermektedir. Haber 20 "İsrail'in Gazze'deki soykırımını tanımak yeterli değil" başlığıyla raporun normatif çıkarımlarını derinlemesine işlemektedir. Haber 32'de Güney Afrika Cumhurbaşkanı Ramaphosa'nın BM konuşmasında raporun bulgularına atıfta bulunması aktarılmakta, haber 36'da Netanyahu'nun BM konuşmasında soykırım suçlamalarını reddetmesi raporla karşılaştırmalı biçimde sunulmaktadır.

RT Rusça'da soykırım kavramı yalnızca bir haberde (RU: 13) Kuzey Kore'nin İsrail'in eylemlerini "Hitler'in suçlarıyla karşılaştırdığı" haberi bağlamında geçmektedir. BM raporunun kendisi ise hiçbir haberde bağımsız olarak işlenmemiştir.

5.3.2. Trump Planı

Trump'ın 29 Eylül barış planı iki platformda da kapsamlı biçimde yer almakla birlikte nedensellik çerçeveleri belirgin biçimde ayrışmaktadır. RT Rusça'da plan ağırlıklı olarak tanımlayıcı formatta aktarılmakta, "Beyaz Saray bunu bildirdi", "Netanyahu planı kabul ettiğini söyledi", "CBS: Hamas planı kabul etmeye meyilli" kalıpları sorumluluk atfından kaçınan nötr bir dil benimsemektedir. Rusça 9, 10, 11, 14, 15, 16 numaralı haberler planın içeriğini aktarmakta, ancak hangi aktörlerin neden sorumlu tutulduğu konusunda sistematik bir çerçeveleme yapmamaktadır.

RT İngilizce'de ise aynı plan çok katmanlı bir sorumluluk analizi çerçevesinde işlenmektedir. Schlevogt imzalı haberler (EN: 48, 51, 58, 64) planın "denge-siz", "tarafli" ve "her şeyi kapsayan ultimatoma" olduğunu açıkça analiz etmekte, ABD'yi "kısmi arabulucu" olarak tanımlamakta ve Filistinlilerin "süre-cin dışında tutulduğunu" vurgulamaktadır. Haber 18, ABD'nin bölgesel hege-monyasının nasıl sona erdiğini yapısal bir analizle ortaya koymakta, haber 19 ise "İsrail güç peşinde koşarken ahlaki argümanlar önemini yitiriyor" başlığıyla sorumluluk atfını doğrudan İsrail ve ABD üzerine yöneltmektedir.

5.4. Rusya'nın Konumlandırılması

5.4.1. Rusça platformda: minimal ve stratejik görünürlük

RT Rusça'da Rusya'nın Gazze krizindeki tutumu yalnızca iki haberde doğrudan işlenmektedir. Haber 7'de eski İngiliz milletvekili George Galloway RT'de yaptığı açıklamada "Rusya farklı bir yaklaşım izliyor" demekte ve Ukrayna ile Gazze arasındaki sivil kayıp farklılığını karşılaştırmaktadır. Haber 8'de Rusya'nın Filistin'e karşı tutumu kapsamlı biçimde açıklanmakta ve "Rusya Filistin Devleti'ni tanıyan ilk ülkelerden biriydi" ifadesi öne çıkarılmaktadır.

Bu iki haber dışında Rusya'nın Gazze'deki tutumu Rusça platformda sistematik biçimde sessizleştirilmektedir. Dönemin en önemli Rus diplomatik

adımı olan Rusya-Arap Dünyası Zirvesi (15 Ekim için planlanan) ve Lavrov'un geniş kapsamlı RT röportajı (RU: 23) ise Gazze'yi çok daha geniş bir bölgesel gündem çerçevesinde ele almakta, Rusya'nın Gazze'deki özgül tutumunu değil, Arap dünyasıyla genel ilişkileri ön plana çıkarmaktadır.

5.4.2. İngilizce platformda: aktif kimlik inşası

RT İngilizce'de Rusya'nın Gazze krizindeki rolü çok daha sistematik ve aktif biçimde inşa edilmektedir. Bu inşanın üç katmanı gözlemlenmektedir. Birinci katman 'hukuki meşruiyet' olarak öne çıkmaktadır. Haber 4'te Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın 9 Eylül saldırısını "uluslararası hukukun ve BM Şartı'nın açık ihlali" olarak kınaması tam metin olarak aktarılmakta, Rusya uluslararası hukukun bekçisi olarak konumlandırılmaktadır. Haber 6'da Lavrov'un saldırının "İsrail'in benzeri görülmemiş insani felaketi sona erdirmeye isteksizliğini gösterdiğini" söylemesi aktarılmakta ve bu çerçevelenme haber 10'da yinelenmektedir.

İkinci katmanda ise Rusya 'çok kutuplu sözcü' olarak anlatılmaktadır. Haber 9'da "Moskova, Gazze savaşını yatıştırmanın ve sona erdirmenin tek yolunun iki devletli çözüm olduğunu düşünüyor" ifadesi standart bir atıf kalıbı olarak dönem boyunca tekrarlanmaktadır (EN: 12, 22, 24, 25, 30). Bu tekrarlayan formül Rusya'yı tutarlı ve ilkeli bir barış aktörü olarak konumlandırmaktadır.

'Alternatif arabulucu' olarak çerçevelenen üçüncü katman kapsamında, Schlevogt haberlerinde (EN: 51, 58, 64) Rusya açıkça "dürüst arabulucu" olarak önerilmekte ve ABD'nin taraflılığıyla karşılaştırılmaktadır. Haber 63'te Putin'in Soçi'de "Rusya Trump'ın Gazze planını desteklemeye hazırdır" açıklaması aktarılmakta ve Rusya hem barışçıl hem de inisiyatif sahibi bir güç olarak sunulmaktadır.

5.5. Bulguların Bütünleşik Değerlendirmesi

Dört analitik kategoride elde edilen bulgular bir arada değerlendirildiğinde gerçek metin verilerine dayalı kapsamlı tablo aşağıdaki gibidir:

Analitik Kategori	RT Rusça	RT İngilizce	Dış Politika İşlevi
Haber hacmi	24 haber	72 haber	Seçici sessizlik / Stratejik söylem
9 Eylül saldırısı	Bağımsız haber yok	5+ haber, egemenlik ihlali çerçevesi	Ukrayna çelişkisini gizleme / Normatif eleştiri
Hamas	Nötr "hareket"	Diplomatik özne, yönetim aktörü	İç temkin / Dış meşruiyet
BM soykırım raporu	Hiç yer almadı	5+ haberde merkezi referans	Risk bertarafı / Normatif Batı eleştirisi
ABD	Barış planı mimarı	Hegemonya krizi, suç ortağı	Denge / Sistemik eleştiri
Sumud Filosu	Hiç yer almadı	3 bağımsız haber	Sessizlik / Deniz hukuku çerçevesi
Rusya'nın rolü	Minimal, 2 haber	Sistematik kimlik inşası, 8+ atıf	Ukrayna riski / Meşruiyet yenileme

Bu örüntü, çalışmanın kuramsal çerçevesinde önerilen asimetrik medya diplomasisi kavramsallaştırmasını somut metin kanıtlarıyla desteklemektedir. RT Rusça iç kamuoyuna yönelik temkinli, sınırlı ve risk bertaraf eden bir söylem üretirken, RT İngilizce başta Küresel Güney olmak üzere uluslararası okurlarına yönelik normatif meşruiyet çerçevelerini, aktif kimlik inşasını ve kapsamlı Batı eleştirisini ön plana çıkaran farklı bir anlatı inşa etmektedir. İki söylem birbirini çelişkili değil tamamlayıcı biçimde kurmakta, Rusya'nın hem iç

hem dış politika hedeflerine eş zamanlı hizmet eden entegre bir iletişim stratejisi oluşturmaktadır.

6. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma, RT'nin 9 Eylül-9 Ekim 2025 tarihleri arasındaki Gazze krizini Rusça ve İngilizce platformlarında nasıl farklı biçimlerde çerçevelediğini karşılaştırmalı çerçeve analizi yöntemiyle incelemiş, iki platform arasında rastlantısal değil yapısal ve sistematik bir asimetri gözlemlemiştir. Temel araştırma sorusuna verilen yanıt olumlu olup RT, aynı kriz dönemini iç kamuoyuna yönelik seçici bir sessizlikle ve uluslararası izleyiciye yönelik yoğun bir stratejik söylemle eş zamanlı olarak yönetmektedir. Elde edilen bulgular, çalışmanın ikinci bölümünde ortaya konulan üç hipotezi de destekler niteliktedir.

En çarpıcı nicel bulgu, RT'nin incelenen dönemde Rusça platformunda 24, İngilizce platformunda 72 Gazze haberi yayımlanmış olmasıdır. Bu 1/3 oranı salt bir erişim farkını değil, iki farklı gündem belirleme stratejisini ve bu stratejilerin hizmet ettiği iki farklı dış politika hedefini temsil etmektedir. McCombs-Shaw'ın (1972) gündem belirleme teorisinin öngördüğü biçimde RT Rusça, Gazze'yi iç izleyici için öncelikli bir gündem maddesi olarak konumlandırmaktan yapısal biçimde kaçınmakta, RT İngilizce ise aynı krizi uluslararası kitle için sürekli gündemde tutarak kümülatif bir anlatı birikimi oluşturmaktadır.

Korpus analizi bu oranın ardındaki içerik tercihlerini somutlaştırmaktadır. 9 Eylül İsrail saldırısı BM soykırım raporu, Sumud Filosu ve İsrail'in etki kampanyası gibi dönemin en kritik gelişmeleri RT Rusça'da hiç bağımsız haber olarak işlenmemiştir. Bu seçici sessizliğin dış politika mantığı üç düzeyde okunabilir. Birincisi, 9 Eylül saldırısına ilişkin RT İngilizce'nin ürettiği "uluslararası hukukun açık çiğnenmesi" (EN:4) ve "Katar'ın egemenliğinin ihlali" (EN:1) çerçeveleri iç kamuoyunda Ukrayna savaşıyla kaçınılmaz karşılaştırmalara zemin hazırlayacağından bu içerikler Rusça platformda dışlanmaktadır. İkincisi, BM soykırım raporunun sessizleştirilmesi Rusya'nın Ukrayna'daki sivil kayıplara ilişkin uluslararası eleştirilerle örtüşen normatif tartışmayı iç izleyiciden uzak tutmaktadır. Üçüncüsü, Trump barış planının Rusça'da olgusal ve betimleyici bir dille aktarılması (RU:14, 15) iç kamuoyuna Batı liderliğinin meşru olduğu izlenimini verirken bu planın İngilizce'de "tarafli arabulucu tarafından dayatılmış ültimat" (EN:51) ve "teslimiyetin barış olarak adlandırıldığı" bir çerçeve

(EN:64) olarak sunulması uluslararası kitleye köklü biçimde farklı bir anlatı iletmektedir.

RT İngilizce'nin stratejik söylem üretimi üç küresel dış politika hedefine hizmet etmektedir. Batı'nın normatif hegemonyasını zayıflatma hedefi bağlamında CNN ve NYT gazetecilerinin İsrail'in "bilgi savaşını" desteklediğine dair haber (EN:70) ve İsrail'in küresel kamuoyunu etkileme kampanyasını belgeleyen içerik (EN:47), Batı bilgi ekosisteminin güvenilirliğini aşındırmakta, RT'yi dolaylı olarak bağımsız bir bilgi kaynağı olarak konumlandırmaktadır. Szostek'in (2017) çoğulculuk retoriği kavramsallaştırmasının öngördüğü biçimde RT, Batı medyasına alternatif olmaktan çok onun meşruiyetini sarsmayı hedeflemektedir. Küresel Güney'de yeniden konumlanma hedefi bağlamında Güney Afrika'nın tutumu (EN:3, 32, 53), Hindistan'ın barış planını desteklemesi (EN:43) ve İtalya genelindeki Filistin yanlısı ayaklanmalar (EN:28), Rusya'yı bu ülkelerin sesine kulak veren doğal bir müttefik olarak konumlandırmaktadır. Hagström-Gustafsson'ın (2019) "anlatı gücü" kavramı bu mekanizmayı açıklamaktadır. RT İngilizce Gazze krizini yalnızca haberleştirmekte, küresel düzenin nasıl anlamlandırılması gerektiğine dair kapsamlı bir çerçeve önermektedir. Rusya'yı meşru arabulucu olarak konumlandırma hedefi bağlamında ise Putin'in "İsrail liderliğinden Moskova'dan sinyal iletmemizi isteyen mesajlar alıyoruz" açıklaması (EN:72) ve Rusya'nın Filistin devletinin kurulması konusundaki tutumu (EN:30), Kremlin'i aktif ve güvenilir bir diplomatik güç olarak sunmaktadır. Bu içeriklerin hiçbirinin RT Rusça'da bağımsız haber olarak yer almaması son derece anlamlıdır. Nitekim böylece Rusya'nın diplomatik aktivizmi iç kamuoyuna değil, uluslararası kitleye sunulmaktadır.

Bu örüntü, çalışmanın kuramsal çerçevesinde önerilen asimetrik medya diplomasisi kavramsallaştırmasını somut metin kanıtlarıyla desteklemektedir. Mevcut literatür ağırlıklı olarak bir kuruluşun ne söylediğini incelemiştir. Bu çalışma ne söylemediğini ve ne kadar söylediğini de analitik kategoriler olarak konumlandırarak çerçeveleme araştırmalarının kapsamını genişletmektedir. Metodolojik düzeyde, paralel korpus analizi tek kuruluşun çift dilli yayınlarına uygulanmış, nicel haber hacmi verisi ile nitel çerçeve analizinin bütünleştirildiği karma bir tasarım önerilmiştir. Bu tasarım, gözlemlenen ayırışmanın farklı

kuruluşların yazı ile ilgili misyonlarından ziyade aynı kuruluşun stratejik tercihlerinden kaynaklandığını metodolojik olarak güvence altına almaktadır.

RT'nin Gazze krizindeki çift dilli habercilik pratiği, devlet medyasının 21. yüzyıl dış politikasındaki işlevini çarpıcı biçimde somutlaştırmaktadır. Metinlerin arasındaki bu nicel uçurum iki farklı gerçeklik, iki farklı izleyici ve iki farklı dış politika hedefi arasındaki mesafeyi ölçmektedir. Hangi dilde okuduğunuz yalnızca hangi kelimeleri değil, hangi krizin var olduğunu belirleyebilmektedir.

Kaynakça

- Baker, Mona. "Corpus Linguistics and Translation Studies: Implications and Applications". *Text and Technology: In Honour of John Sinclair*. ed. Mona Baker - Gill Francis - Elena Tognini-Bonelli. 233-250. Amsterdam: John Benjamins, 1993.
- Baker, Mona. *Translation and Conflict: A Narrative Account*. London: Routledge, 2006.
- Baker, Paul - Gabrielatos, Costas - KhosraviNik, Majid - Krzyżanowski, Michał - McEnery, Tony - Wodak, Ruth. "A Useful Methodological Synergy? Combining Critical Discourse Analysis and Corpus Linguistics to Examine Discourses of Refugees and Asylum Seekers in the UK Press". *Discourse & Society* 19/3 (2008), 273-306. <https://doi.org/10.1177/0957926508088962>
- Bourdieu, Pierre. *Language and Symbolic Power*. Cambridge: Harvard University Press, 1991.
- Crilly, Rhys - Gillespie, Marie - Vidgen, Bertie - Willis, Alistair. "Understanding RT's Audiences: Exposure Not Endorsement for Twitter Followers of Russian State-Sponsored Media". *The International Journal of Press/Politics* 27/1 (2022), 220-242. <https://doi.org/10.1177/1940161220980692>
- Cull, Nicholas J. "Public Diplomacy: Taxonomies and Histories". *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 616/1 (2008), 31-54. <https://doi.org/10.1177/0002716207311952>
- De Vreese, Claes H. "News Framing: Theory and Typology". *Information Design Journal* 13/1 (2005), 51-62. <https://doi.org/10.1075/ijdd.13.1.06vre>

- Elsawah, Mona - Howard, Philip N. "‘Anything that Causes Chaos’: The Organizational Behavior of Russia Today (RT)". *Journal of Communication* 70/5 (2020), 623-645. <https://doi.org/10.1093/joc/jqaa027>
- Entman, Robert M. "Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm". *Journal of Communication* 43/4 (1993), 51-58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Entman, Robert M. *Projections of Power: Framing News, Public Opinion, and U.S. Foreign Policy*. Chicago: University of Chicago Press, 2004.
- Gilboa, Eytan. "Media Diplomacy: Conceptual Divergence and Applications". *Harvard International Journal of Press/Politics* 3/3 (1998), 56-75. <https://doi.org/10.1177/1081180X98003003005>
- Gilboa, Eytan. "Searching for a Theory of Public Diplomacy". *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 616/1 (2008), 55-77. <https://doi.org/10.1177/0002716207312142>
- Gitlin, Todd. *The Whole World Is Watching: Mass Media in the Making and Unmaking of the New Left*. Berkeley: University of California Press, 2003 (İlk basım: 1980).
- Goffman, Erving. *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience*. New York: Harper & Row, 1974.
- Hagström, Linus - Gustafsson, Karl. "Narrative Power: How Storytelling Shapes East Asian International Politics". *Cambridge Review of International Affairs* 32/4 (2019), 387-406. <https://doi.org/10.1080/09557571.2019.1623498>
- Laviosa, Sara. *Corpus-Based Translation Studies: Theory, Findings, Applications*. Amsterdam: Rodopi, 2002.
- McCombs, Maxwell E. - Shaw, Donald L. "The Agenda-Setting Function of Mass Media". *Public Opinion Quarterly* 36/2 (1972), 176-187. <https://doi.org/10.1086/267990>
- McEnery, Tony - Hardie, Andrew. *Corpus Linguistics: Method, Theory and Practice*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.

- Miskimmon, Alister - O'Loughlin, Ben - Roselle, Laura. *Strategic Narratives: Communication Power and the New World Order*. New York: Routledge, 2013.
- Noelle-Neumann, Elisabeth. "The Spiral of Silence: A Theory of Public Opinion". *Journal of Communication* 24/2 (1974), 43-51. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1974.tb00367.x>
- Nye, Joseph S. *Bound to Lead: The Changing Nature of American Power*. New York: Basic Books, 1990.
- Nye, Joseph S. *Soft Power: The Means to Success in World Politics*. New York: Public Affairs, 2004.
- Nye, Joseph S. "Public Diplomacy and Soft Power". *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 616/1 (2008), 94-109. <https://doi.org/10.1177/0002716207311699>
- Oates, Sarah. "Russian Media in the Digital Age: Propaganda Rewired". *Russian Politics* 1/4 (2016), 398-417. <https://doi.org/10.1163/2451-8921-00104004>
- Olohan, Maeve. *Introducing Corpora in Translation Studies*. London: Routledge, 2004.
- Partington, Alan - Duguid, Alison - Taylor, Charlotte. *Patterns and Meanings in Discourse: Theory and Practice in Corpus-Assisted Discourse Studies (CADS)*. Amsterdam: John Benjamins, 2013.
- Rawnsley, Gary D. "To Know Us is to Love Us: Public Diplomacy and International Broadcasting in Contemporary Russia and China". *Politics* 35/3-4 (2015), 273-286. <https://doi.org/10.1111/1467-9256.12104>
- Schäffner, Christina. "Unknown Agents in Translated Political Discourse". *Target: International Journal of Translation Studies* 24/1 (2012), 103-125. <https://doi.org/10.1075/target.24.1.07sch>
- Scheufele, Dietram A. "Framing as a Theory of Media Effects". *Journal of Communication* 49/1 (1999), 103-122. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1999.tb02784.x>
- Seawright, Jason-Gerring, John. "Case Selection Techniques in Case Study Research: A Menu of Qualitative and Quantitative Options". *Political Research*

Quarterly 61/2 (2008), 294-308.
<https://doi.org/10.1177/1065912907313077>

Semetko, Holli A.-Valkenburg, Patti M. "Framing European Politics: A Content Analysis of Press and Television News". *Journal of Communication* 50/2 (2000), 93-109. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2000.tb02843.x>

Simons, Greg. "Perception of Russia's Soft Power and Influence in the Baltic States". *Public Relations Review* 41/1 (2015), 1-13.
<https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2014.10.019>

Szostek, Joanna. "The Power and Limits of Russia's Strategic Narrative in Ukraine: The Role of Linkage". *Perspectives on Politics* 15/2 (2017), 379-395.
<https://doi.org/10.1017/S153759271700007X>

Tolz, Vera - Hutchings, Stephen - Chatterje-Doody, Precious N. - Crilley, Rhys. "Mediatization and Journalistic Agency: Russian Television Coverage of the Skripal Poisonings". *Journalism* 22/12 (2021), 2971-2990.
<https://doi.org/10.1177/1464884920941967>

Wagnsson, Charlotte - Barzanje, Costan. "A Framework for Analysing Antagonistic Narrative Strategies: A Russian Tale of Swedish Decline". *Media, War & Conflict* 14/2 (2021), 239-257.
<https://doi.org/10.1177/1750635219884343>

Yablokov, Ilya. "Conspiracy Theories as a Russian Public Diplomacy Tool: The Case of Russia Today (RT)". *Politics* 35/3-4 (2015), 301-315.
<https://doi.org/10.1111/1467-9256.12097>

Zanettin, Federico. *Translation-Driven Corpora: Corpus Resources for Descriptive and Applied Translation Studies*. Manchester: St. Jerome, 2012.

Ek A: Korpus Haber Listesi

Tablo A1’de RT Rusça (n=24) ve RT İngilizce (n=72) korpusunu oluşturan 96 haberin korpus kodu, yayın tarihi, başlığı ve erişim adresi (URL) yer almaktadır. Metin içindeki (RU:...) ve (EN:...) atıfları bu tablodaki kodlara karşılık gelmektedir. Haber başlıkları, yayımlandıkları dildeki özgün biçimleriyle verilmiştir. RT İngilizce haberlerinin erişim adresleri, rt.com içeriğini yayımlayan swentr.site alan adı üzerinden gösterilmiştir.

Tablo A1. Korpus Haber Listesi

Kod	Yayın Tarihi	Haber Başlığı	URL
RU:1	10 Eylül 2025	«Серьёзная нестабильность»: чем может обернуться для Франции новый политический кризис	https://russian.rt.com/world/article/1532239-franciya-politicheskii-krizis-otstavka-pravitelstvo-premer-makron
RU:2	13 Eylül 2025	Сооснователь Pink Floyd Уотерс выступил на антивоенном митинге в Берлине	https://russian.rt.com/world/news/1533862-miting-berlin-pink-floyd
RU:3	14 Eylül 2025	Появилось видео пропалестинских протестов в Мадриде	https://russian.rt.com/world/news/1534190-video-madrid-protesty
RU:4	14 Eylül 2025	«Это не война, это геноцид!»: в Мадриде прошли пропалестинские протесты	https://russian.rt.com/world/video/1534201-v-madride-proshli-propalestinskie-protesty
RU:5	16 Eylül 2025	Ахios: Израиль начал наземную операцию с целью захвата города Газа	https://russian.rt.com/world/news/1534657-izrael-sektor-gaza-operaciya
RU:6	17 Eylül 2025	Опубликованы кадры митинга против Трампа в Лондоне	https://russian.rt.com/world/news/1535417-london-tramp-miting
RU:7	24 Eylül 2025	У России иной подход: экс-депутат парламента Великобритании о разнице между конфликтом на Украине и войной в Газе	https://russian.rt.com/world/video/1538206-sanches-ukraina-konflikt-gellouei
RU:8	24 Eylül 2025	Массовое признание Палестины: какие страны присоединились и как отреагировали в мире	https://russian.rt.com/world/article/1538292-priznanie-palestiny-strany
RU:9	28 Eylül 2025	Reuters: Трамп намерен довести до конца сделку по Газе на встрече с Нетаньяху	https://russian.rt.com/world/news/1539994-tramp-dovesti-sdelka-gaza

Kod	Yayın Tarihi	Haber Başlığı	URL
RU:10	29 Eylül 2025	План Трампа по Газе предусматривает вывод войск и освобождение заложников	https://russian.rt.com/world/news/1540424-tramp-gaza-zalozhniki
RU:11	29 Eylül 2025	Нетаньяху заявил, что принимает план Трампа по Газе	https://russian.rt.com/world/news/1540447-netanyahu-tramp-gaza
RU:12	29 Eylül 2025	Нью-Йорк не для всех	https://russian.rt.com/opinion/1540184-strokan-kolumbiya-prizyv-shtab-kvartira-on-perenos
RU:13	29 Eylül 2025	В МИД КНДР сравнили действия Израиля в Газе с преступлениями Гитлера	https://russian.rt.com/world/news/1540456-kndr-gaza-izrail
RU:14	29 Eylül 2025	Макрон поддержал план Трампа по Газе	https://russian.rt.com/world/news/1540485-makron-plan-trampa
RU:15	30 Eylül 2025	Фон дер Ляйен поприветствовала мирный план Трампа по сектору Газа	https://russian.rt.com/world/news/1540605-fon-der-lyaien-tramp-gaza
RU:16	30 Eylül 2025	CBS: ХАМАС склоняется к тому, чтобы принять план Трампа по Газе	https://russian.rt.com/world/news/1540852-hamas-plan-tramp
RU:17	3 Ekim 2025	В Берлине прошла демонстрация против поставок оружия Украине и Израилю	https://russian.rt.com/world/news/1542214-berlin-demonstraciya-oruzhie
RU:18	4 Ekim 2025	Израиль приступает к реализации первого этапа плана Трампа по Газе	https://russian.rt.com/world/news/1542315-izrail-plan-tramp-gaza
RU:19	5 Ekim 2025	Al Hadath: ХАМАС готов одновременно передать заложников	https://russian.rt.com/world/news/1542849-hamas-peredat-zalozhnikov
RU:20	7 Ekim 2025	МИД Катара: освобождение заложников из Газы станет окончанием войны	https://russian.rt.com/world/news/1543560-osvobozhdenie-zalozhniki-sektor-gaza
RU:21	8 Ekim 2025	«Мир по-американски»	https://russian.rt.com/opinion/1544056-evstafief-mir-po-amerikanski-venezuela
RU:22	9 Ekim 2025	Al Jazeera: в ХАМАС подтвердили, что соглашение по сектору Газа достигнуто	https://russian.rt.com/world/news/1544279-hamas-soglashenie-podtvzhdzenie

Kod	Yayın Tarihi	Haber Başlığı	URL
RU:23	9 Ekim 2025	«Диалог никогда не прекращался»: Лавров — об отношениях с арабскими странами, потенциале Африки и предвзятости Запада	https://russian.rt.com/world/article/1544385-lavrov-arabskii-mir-rossiya-zapad
RU:24	9 Ekim 2025	Лидер ХАМАС заявил о получении гарантий, что конфликт в Газе завершён	https://russian.rt.com/world/news/1544707-lider-hamas-garantii-voina
EN:1	9 Eylül 2025	After Israel's strike on Doha, is Moscow the last mediator?	https://swentr.site/news/624381-after-israels-strike-on-doha/
EN:2	10 Eylül 2025	EU to freeze payments to Israel – von der Leyen	https://swentr.site/news/624409-eu-israel-suspending-payments/
EN:3	10 Eylül 2025	South Africa condemns Israeli attack in Qatar	https://swentr.site/africa/624418-south-africa-condemns-israeli-attack-qatar/
EN:4	10 Eylül 2025	Moscow slams Israel over Qatar strike	https://swentr.site/news/624410-moscow-israel-qatar-strike/
EN:5	10 Eylül 2025	Wondering why the EU is so screwed? Just look at its top diplomat	https://swentr.site/news/624423-kaja-kallas-eu-decline/
EN:6	11 Eylül 2025	Qatar slams 'reckless' Netanyahu 9/11 comparison	https://swentr.site/news/624501-qatar-israel-strike/
EN:7	12 Eylül 2025	EU chief facing new ouster attempt after 'pro-war' address	https://swentr.site/news/624562-european-commission-motions-censure/
EN:8	12 Eylül 2025	This Western country depends on China, but is obsessed with demonizing it	https://swentr.site/news/624582-china-australia-yellow-peril/
EN:9	13 Eylül 2025	UN recognizes State of Palestine without Hamas – Ukraine votes 'yes', US and Israel vote 'no'	https://swentr.site/news/624629-un-recognizes-palestine-without-hamas/
EN:10	14 Eylül 2025	Killing Hamas chiefs in Qatar would remove 'main obstacle' to peace – Netanyahu	https://swentr.site/news/624645-netanyahu-kill-hamas-chiefs-qatar/
EN:11	15 Eylül 2025	'Unite the Kingdom' stands for a good cause, but there's an elephant in the room	https://swentr.site/news/624678-tommy-robinson-israel-links/
EN:12	15 Eylül 2025	EU member state calls for sanctions on Israel – media	https://swentr.site/news/624697-ireland-eu-israel-sanctions/
EN:13	15 Eylül 2025	Israel must prepare for 'isolation' – Netanyahu	https://swentr.site/news/624700-israel-must-prepare-isolation-netanyahu/

Kod	Yayın Tarihi	Haber Başlığı	URL
EN:14	16 Eylül 2025	Israel guilty of genocide in Gaza – UN commission	https://swentr.site/news/624717-gaza-report-israel-genocide/
EN:15	16 Eylül 2025	NATO nation cancels over \$1bn in Israeli arms deals – media	https://swentr.site/news/624743-spain-scrap-arms-deal-israel/
EN:16	17 Eylül 2025	'They will destroy the city, but not the people': Gaza braces for Israel's largest assault of the war	https://swentr.site/news/624826-they-will-destroy-city/
EN:17	18 Eylül 2025	Israel must face global boycott – Hamas official	https://swentr.site/news/624856-hamas-israel-sanctions/
EN:18	18 Eylül 2025	Israel's actions brought US dominance in the Middle East to an end – Here's what comes next	https://swentr.site/news/624880-israel-actions-us-dominance/
EN:19	19 Eylül 2025	Fyodor Lukyanov: Moral arguments fade as Israel pursues power	https://swentr.site/news/624923-fyodor-lukyanov-moral-arguments-israel/
EN:20	19 Eylül 2025	It's not enough to recognize Israel's genocide in Gaza	https://swentr.site/news/624920-israel-genocide-world-act/
EN:21	19 Eylül 2025	Israel may win in Gaza. But at what cost?	https://swentr.site/news/624925-israel-may-win-in-gaza/
EN:22	21 Eylül 2025	UK, Canada and Australia officially recognize State of Palestine	https://swentr.site/news/625009-uk-canada-australia-recognize-palestine/
EN:23	21 Eylül 2025	Gaza does not 'qualify as genocide' – Macron	https://swentr.site/news/625019-gaza-not-genocide-macron/
EN:24	22 Eylül 2025	Israeli ministers push West Bank annexation	https://swentr.site/news/625065-israel-west-bank-annexation/
EN:25	22 Eylül 2025	Palestinian state will never exist – Hamas founder's son	https://swentr.site/news/625077-hamas-son-palestine-state/
EN:26	22 Eylül 2025	Canada keeps bankrolling Ukraine's war crimes	https://swentr.site/news/625053-canada-ukraine-war-crimes/
EN:27	22 Eylül 2025	'Recognition alone is not enough': What must happen next for Palestinian statehood	https://swentr.site/news/625072-diplomatic-earthquake-palestine-recognition/
EN:28	22 Eylül 2025	Pro-Palestine riots erupt across Italy (VIDEO)	https://swentr.site/news/625075-italy-protests-palestinian-statehood/
EN:29	23 Eylül 2025	US could sanction entire ICC – Reuters	https://swentr.site/news/625089-us-sanction-entire-icc/
EN:30	23 Eylül 2025	Russia weighs in on Palestinian statehood	https://swentr.site/news/625142-russia-comments-palestine-statehood/

Kod	Yayın Tarihi	Haber Başlığı	URL
EN:31	23 Eylül 2025	Trump needs Israel-Palestine peace to win Nobel Prize - Macron	https://swentr.site/news/625162-macron-trump-nobel-prize/
EN:32	24 Eylül 2025	South African president calls for unity against global threats	https://swentr.site/africa/625201-south-africa-calls-unity-against-global-threats/
EN:33	24 Eylül 2025	UEFA bows to US pressure over Israel - media	https://swentr.site/news/625217-uefa-israeli-us-pressure/
EN:34	24 Eylül 2025	Fyodor Lukyanov: Western Europe's political theater risks inflaming the Middle East	https://swentr.site/news/625218-lukyanov-western-europes-political-theatre/
EN:35	25 Eylül 2025	Spain and Italy deploy warships to protect Gaza-bound flotilla	https://swentr.site/news/625275-spain-italy-gaza-flotilla/
EN:36	26 Eylül 2025	Netanyahu addresses UN General Assembly: As it happened	https://swentr.site/news/625304-netanyahu-israel-gaza-unga/
EN:37	26 Eylül 2025	Tony Blair vying to run Gaza - media	https://swentr.site/news/625310-blair-gaza-ruler-details/
EN:38	26 Eylül 2025	This man destroyed a country and half a million lives and got five years	https://swentr.site/news/625339-sarkozy-conviction-libya-gaddafi/
EN:39	26 Eylül 2025	Gaza deal near - Trump	https://swentr.site/news/625341-gaza-deal-near-trump/
EN:40	27 Eylül 2025	US revokes Colombian president's visa for urging American soldiers to 'disobey Trump'	https://swentr.site/news/625354-us-revokes-colombia-petro-visa/
EN:41	28 Eylül 2025	Meet the colonel who defied Britain, challenged Israel, and became a god-like hero to Gaddafi and millions of Arabs	https://swentr.site/africa/625252-gamal-nasser-anti-colonial-arab-movement/
EN:42	29 Eylül 2025	Netanyahu signals amnesty for Hamas	https://swentr.site/news/625574-israel-hamas-amnesty/
EN:43	30 Eylül 2025	Modi welcomes Trump's Gaza ceasefire plan	https://swentr.site/india/625637-modi-welcomes-trumps-gaza-ceasefire/
EN:44	30 Eylül 2025	Dozens arrested in UK over anti-Israel protest (VIDEO)	https://swentr.site/news/625629-arrests-pro-palestine-protest-liverpool/
EN:45	30 Eylül 2025	Most US voters oppose more aid to Israel - survey	https://swentr.site/news/625625-us-voters-oppose-israel-aid/
EN:46	1 Ekim 2025	Hamas 'will pay in hell' - Trump	https://swentr.site/news/625677-trump-hamas-plan-deadline/
EN:47	1 Ekim 2025	Israel bankrolling influencers to boost image in US - media	https://swentr.site/news/625705-israel-us-influence-campaign/

Kod	Yayın Tarihi	Haber Başlığı	URL
EN:48	1 Ekim 2025	Prof. Schlevogt's Compass No. 27: Unraveling the Gaza peace ploy - Vital questions buried by hype	https://swentr.site/news/625722-gaza-peace-vital-questions/
EN:49	2 Ekim 2025	Israeli navy intercepts Gaza-bound aid flotilla (VIDEOS)	https://swentr.site/news/625727-israel-boards-gaza-flotilla/
EN:50	2 Ekim 2025	The pirates of Israeli supremacy: The West's favorite rogue state has done it again	https://swentr.site/news/625763-israel-gaza-flotilla-impunity/
EN:51	2 Ekim 2025	Prof. Schlevogt's Compass No. 28: The self-coronation of Trump - Peace or puppet show in Gaza?	https://swentr.site/news/625825-trump-gaza-coronation-peace/
EN:52	3 Ekim 2025	America's shiny new Middle East project can't replace stability with profits	https://swentr.site/news/625755-us-lebanon-economic-zone/
EN:53	3 Ekim 2025	South Africa demands release of activists 'abducted' by Israel	https://swentr.site/africa/625849-south-africa-demands-israel-release-detained-gaza-aid-flotilla-activists/
EN:54	3 Ekim 2025	Hamas says it's ready to release all Israeli hostages	https://swentr.site/news/625882-hamas-hostages-israeli-release/
EN:55	4 Ekim 2025	Israel accepts Trump's proposed prisoner swap with Hamas	https://swentr.site/news/625886-israel-trump-plan-hostages/
EN:56	4 Ekim 2025	Israeli army ordered to halt Gaza City offensive - media	https://swentr.site/news/625897-israeli-army-ordered-to-halt-gaza-offensive/
EN:57	4 Ekim 2025	Israel has agreed to 'withdrawal line' in Gaza - Trump	https://swentr.site/news/625927-israel-withdrawal-line-gaza/
EN:58	5 Ekim 2025	Prof. Schlevogt's Compass No. 29: Peace on powder kegs - Balm and bluff in Gaza	https://swentr.site/news/625945-peace-powder-keg-gaza/
EN:59	6 Ekim 2025	Rubio admits Israel losing international support	https://swentr.site/news/625965-rubio-gaza-war-israel-image/
EN:60	6 Ekim 2025	France names new government following budget fiasco	https://swentr.site/news/625966-france-names-new-government/
EN:61	6 Ekim 2025	Boycott Eurovision if Israel is banned - Germany's Merz	https://swentr.site/news/626002-germany-eurovision-israel-ban/
EN:62	7 Ekim 2025	US gave Israel \$21.7 billion in military aid during Gaza conflict - report	https://swentr.site/news/626034-israel-us-weapons-gaza/
EN:63	7 Ekim 2025	Two years of war, at least 60,000 civilians dead - can Trump end the Gaza crisis?	https://swentr.site/news/626037-israel-gaza-trump-peace/

Kod	Yayın Tarihi	Haber Başlığı	URL
EN:64	7 Ekim 2025	Prof. Schlevogt's Compass No. 30: Welcome to the Gaza protectorate - When surrender is called peace	https://swentr.site/news/626052-gaza-protectorate-surrender-peace/
EN:65	8 Ekim 2025	Italian PM faces ICC case over complicity in genocide	https://swentr.site/news/626068-meloni-icc-complicity-genocide-gaza/
EN:66	8 Ekim 2025	Jews face 'extremely limited' quality of life in Germany - official	https://swentr.site/news/626087-jews-germany-gaza-merz/
EN:67	8 Ekim 2025	Ukrainian MPs refuse to nominate Trump for Nobel Peace Prize - media	https://swentr.site/russia/626096-ukraine-parliament-trump-nobel/
EN:68	8 Ekim 2025	Turning Point confirms authenticity of leaked Charlie Kirk messages	https://swentr.site/news/626105-leaked-charlie-kirk-messages-authenticity/
EN:69	9 Ekim 2025	Outline of Israel-Hamas deal revealed	https://swentr.site/news/626124-media-outline-israel-hamas-deal/
EN:70	9 Ekim 2025	CNN and NYT journalists helping Israel wage 'information war'	https://swentr.site/news/626129-israel-information-war/
EN:71	9 Ekim 2025	Top Hamas official announces end to Gaza war	https://swentr.site/news/626156-hamas-leader-end-gaza-war/
EN:72	9 Ekim 2025	Israel signaling to Iran via Russia - Putin	https://swentr.site/russia/626159-israel-signal-iran-russia-putin/